

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA Z GEOGRAFII

I. Cele edukacyjne:

1. Budzenie zainteresowania szeroko rozumianą przestrzenią geograficzną, własnym regionem, terytorium Polski, Europy, świata) oraz przygotowanie do swobodnego poruszania się w niej.
2. Kształtowanie w uczniach:
 - a) poszanowania innych narodów, systemów wartości i sposobów życia;
 - b) poczucia odpowiedzialności za swoje środowisko życia (geograficzne i społeczne), gotowości uczestniczenia w rozwiązywaniu problemów swojej społeczności.
3. Uświadomienie wartości, jakim jest własny region i kraj oraz ich dziedzictwo kulturowe.
4. Przyswojenie informacji podstawowych umożliwiających realizację punktu 1,2,3.

II. Przedmiotem oceny są:

1. Wiadomości i umiejętności według obowiązujących programów. O programie nauczania w danej klasie, wymaganiach edukacyjnych i kryteriach oceniania nauczyciel informuje uczniów na początku roku szkolnego.
2. Zaangażowanie w procesie nauczania.
3. Systematyczność pracy.

III. Kontrakt między uczniem a nauczycielem:

1. Skala ocen (1,2,3,4,5,6)
2. Ocenie podlegają:
 - prace klasowe
 - kartkówki
 - odpowiedzi ustne bądź mapa
 - aktywność ucznia bądź prace domowe lub prezentacje multimedialne
 - prace dodatkowe – konkursy, olimpiady
3. Ocena jest jawna
4. Prace klasowe:
 - obejmują poszczególne działy z geografii.

- informacje o terminie i zakresie prac klasowych są podawane z minimum tygodniowym wyprzedzeniem. Termin pracy jest wpisywany do dziennika klasowego. Termin pracy klasowej nie podlega zmianie (nie dotyczy przypadków losowych).
- czas nauczyciela na oddanie pracy klasowej ustala się na 2 tygodnie, (nie uwzględnia się nieobecności nauczyciela w pracy oraz przerw świątecznych). W przypadku losowym 3 tygodnie.
- jeżeli uczeń z przyczyn losowych nie może pisać pracy klasowej w określonym terminie, zalicza ją w terminie ustalonym przez nauczyciela. Uczeń sam się zgłasza, nauczyciel wyznacza termin do jednego tygodnia od powrotu ucznia do szkoły.
- ocenę niedostateczną z pracy klasowej można poprawiać w ciągu tygodnia od rozdania prac w terminie i w sposób uzgodniony z nauczycielem. Ocena jest wpisywana obok oceny pierwotnej i jest ostateczna. Uczeń wyraża chęć poprawy w dniu rozdania prac. Ustalany jest jeden termin poprawy.
- jeżeli uczeń nie zgłosi się do poprawy w ustalonym terminie, traci taką możliwość.
- każda praca niesamodzielna ucznia jest oceniana na ocenę niedostateczną.
- o ilości i częstotliwości prac klasowych w danej klasie nauczyciel informuje na początku roku szkolnego przedstawiając zakres treści nauczania oraz kryteria wymagań edukacyjnych.
- **nauczyciel przechowuje prace kontrolne do końca roku szkolnego, na prośbę rodziców udostępnia do wglądu w obecności nauczyciela i motywuje wystawioną ocenę.**

5. Kartkówka jest formą pisemnej odpowiedzi:

- obejmuje materiał z 3 ostatnich lekcji a szczególnie z pracy domowej.
- są niezapowiedziane, nie podlegają poprawie i trwają max. 20min.

6. Konstrukcja prac klasowych i kartkówek oraz sposób ich sprawdzenia powinien dać uczniowi informację zwrotną o jego brakach i postępach (mocne i słabe strony) oraz o stopniu opanowania wiadomości i umiejętności. W szczególnych przypadkach (uczeń o niskich osiągnięciach w nauce) nauczyciel wskaże sposoby uczenia aby opanować nauczany materiał.

7. Praca klasowa i kartkówki oceniane są według kryteriów:

Ocena celująca	95 – 100%
Ocena bardzo dobra	85 – 94%

Ocena dobra	70 – 84%
Ocena dostateczna	55 – 69%
Ocena dopuszczająca	40 – 54%
Ocena niedostateczna	0 – 39%

8. Odpowiedzi ustne obejmują bieżący materiał z 3 ostatnich lekcji, oceny nie podlegają poprawie, uczeń zawsze ma prawo zgłosić się do kolejnej odpowiedzi.

9. Mapa jest oceniana według kryteriów:

- odpowiedź ustna (uczeń otrzymuje 6 obiektów geograficznych do wskazania na mapie)
 - jedna poprawna odp. – ndst
 - dwie poprawne odp. – dop
 - trzy poprawne odp. – dst
 - cztery poprawne odp. – db
 - pięć poprawnych odp. – bdb
 - sześć poprawnych odp. - cel
- sprawdzian pisemny z mapy, polega na zaznaczaniu obiektów geograficznych na przygotowanych mapach
 - 0 – 3 poprawnych odp. – ndst
 - 4 - poprawne odp. – dop
 - 5 – 6 poprawnych odp. – dst
 - 7 – 8 poprawnych odp. – db
 - 9 - poprawnych odp. – bdb
 - 10 - poprawnych odp. - cel

10. W wypowiedzi ustnej oceniana jest zawartość rzeczowa, umiejętność formułowania myśli, stosowanie terminologii związanej z przedmiotem, zgodność z poziomem wymagań, umiejętność ilustrowania wypowiedzi poprzez wykorzystanie pomocy naukowych.

- celujący – odpowiedź wyczerpująca zgodna z programem nauczania, uczeń biegle przedstawia wiadomości, rozwiązuje problemy teoretyczne lub praktyczne, samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia, proponuje rozwiązania nietypowe, oryginalne,
- bardzo dobry – odpowiedź wyczerpująca, zgodna z programem, swobodne operowanie faktami i dostrzeganie związków między nimi,

- dobry – odpowiedź zasadniczo samodzielna, zawiera większość wymaganych treści, poprawna pod względem języka, nieliczne błędy, nie wyczerpuje zagadnienia,
 - dostateczny – uczeń zna najważniejsze fakty, umie je zinterpretować, odpowiedź odbywa się przy niewielkiej pomocy nauczyciela, występuję nieliczne błędy rzeczowe,
 - dopuszczający – niezbyt precyzyjne odpowiedzi na pytania nauczyciela, braki w wiadomościach i umiejętnościach, podanie nazwy zjawiska lub procesu przy pomocy nauczyciela,
 - niedostateczny – nie potrafi rozwiązać zadań teoretycznych lub praktycznych o elementarnym stopniu trudności nawet z pomocą nauczyciela, nie udziela odpowiedzi na większość pytań zadanych przez nauczyciela, ma braki w wiadomościach koniecznych.
11. Uczeń o numerze chronionym nie podlega ocenianiu, jeżeli zgłasza swój numer ochronny przed lekcją, nie dotyczy to zapowiedzianych prac klasowych i sprawdzianów pisemnych.
 12. Nie ocenia się ucznia w trudnej sytuacji losowej, uczeń powinien nieprzygotowanie zgłosić nauczycielowi przed zajęciami.
 13. Nie ocenia się ucznia do trzech dni po dłuższej (powyżej 7 dni nauki), usprawiedliwionej nieobecności.
 14. Za brak pracy domowej uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną.
 15. W przypadku prac domowych brak zeszytu przedmiotowego traktowany jest jako brak pracy domowej.
 16. Prowadzenie zeszytu przedmiotowego jest obowiązkowe, sposób notowania jest sprawą indywidualną ucznia, musi być jednak estetyczny i czytelny dla nauczyciela.
 17. Nie przewiduje się zaliczania materiału na koniec semestru, uczeń ma obowiązek pracować systematycznie.
 18. Ocena semestralna (roczna) nie jest średnią z ocen cząstkowych. Brany jest pod uwagę materiał, którego dotyczy ocena cząstkowa (jego rola w całości kształcie wiedzy geograficznej). Ważna jest systematyczność, pracowitość ucznia i jego aktywność oraz jego predyspozycje przedmiotowe.
 19. Uczeń, który uczestniczy w konkursach i olimpiadach oraz zajmuje czołowe miejsca może mieć podwyższoną ocenę o jeden stopień na semestr bądź koniec roku szkolnego.
 20. Uczeń, który został laureatem lub finalistą olimpiady przedmiotowej otrzymuje celującą roczną ocenę klasyfikacyjną.
 21. Uczeń ma obowiązek poprawy oceny niedostatecznej za I semestr roku szkolnego w ciągu 2 miesięcy, w formie i terminie uzgodnionym

z nauczycielem. Ocena z poprawy jest wpisywana do dziennika i nie podlega dalszej poprawie.

22. W stosunku do ucznia, u którego stwierdzono specyficzne trudności w uczeniu się lub deficyty rozwojowe (uniemożliwiające sprostanie wymaganiom edukacyjnym wynikającym z realizowanego programu nauczania) potwierdzone pisemną opinią poradni psychologiczno – pedagogicznej lub innej upoważnionej poradni specjalistycznej, nauczyciel obniżył wymagania edukacyjne w porozumieniu z jego rodzicami oraz pedagogiem szkolnym.

23. Tekst PZO jest otwarty. Uwagi i wnioski należy składać do nauczyciela geografii w formie pisemnej z uzasadnieniem.

KRYTERIA OCENIANIA Z GEOGRAFII

STOPIEŃ CELUJĄCY otrzymuje uczeń, który:

- a) posiadał wiedzę i umiejętności objęte programem nauczania,
- b) wypowiedź jest zgodna z tematem, spójna i logiczna,
- c) samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia,
- d) biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów,
- e) dokonuje analizy i interpretuje treści różnych map tematycznych,
- f) osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadzie geograficznej.

STOPIEŃ BARDZO DOBRY otrzymuje uczeń, który:

- a) opanował pełen zakres wiedzy i umiejętności określony programem nauczania,
- b) wypowiedź zgodna z tematem,
- c) sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami,
- d) interpretuje treści różnych map tematycznych,
- e) umiejętnie korzysta z pomocy dydaktycznych,
- f) samodzielnie korzysta z różnych źródeł wiedzy.

STOPIEŃ DOBRY otrzymuje uczeń, który:

- a) nie opanował w pełni wiadomości i umiejętności określonych programem nauczania w danej klasie ale opanował je na poziomie przekraczającym wymagania zawarte w podstawach programowych,
- b) poprawnie stosuje wiadomości,
- c) potrafi je przekazać spójnie, z niewielkim wahaniem,

STOPIEŃ DOSTATECZNY otrzymuje uczeń, który:

- a) opanował wiadomości i umiejętności określone programem nauczania w danej klasie na poziomie nie przekraczającym wymagań zawartych w podstawach programowych,
- b) czasami potrafi przekazać wiadomości,
- c) ma problemy z odczytywaniem treści mapy,

STOPIEŃ DOPUSZCZAJĄCY otrzymuje uczeń, który:

- a) ma braki w opanowaniu materiału programowego określonego w podstawach programowych ale braki te nie przekreślają możliwości uzyskania przez ucznia podstawowej wiedzy z geografii w ciągu dalszej nauki,
- b) ma problemy z przekazywaniem wiadomości,
- c) wypowiedzi są częściowo spójne, zawierają wiele błędów,
- d) ma problemy ze zrozumieniem poleceń,

STOPIEŃ NIEDOSTATECZNY otrzymuje uczeń, który:

- a) nie opanował wiadomości i umiejętności określonych programem nauczania w danej klasie, a braki w wiadomościach i umiejętnościach uniemożliwiają mu dalsze zdobywanie wiedzy z geografii,
- b) wypowiedzi są niespójne, nielogiczne zawierające dużo błędów,
- c) nie potrafi przekazać wiadomości, nie jest w stanie rozwiązać zadań o niewielkim stopniu trudności,
- d) nie korzysta z oferowanej mu przez szkołę pomocy,
- e) zaniedbuje obowiązki szkolne.

opracował
Robert Puczel

Dostosowanie Przedmiotowych Zasad Oceniania z geografii do możliwości uczniów ze specjalnymi wymaganiami edukacyjnymi

1. Uczniowie posiadający opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej o specyficznych trudnościach w uczeniu się oraz uczniowie posiadający orzeczenie o potrzebie nauczania indywidualnego są oceniani z uwzględnieniem zaleceń poradni.
2. Nauczyciel dostosowuje wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia posiadającego opinię poradni psychologiczno- pedagogicznej o specyficznych trudnościach w uczeniu się.
3. W stosunku wszystkich uczniów posiadających dysfunkcję zastosowane zostaną zasady wzmacniania poczucia własnej wartości, bezpieczeństwa, motywowania do pracy i doceniania małych sukcesów.

Rodzaje dysfunkcji:

- Dyskalkulia, czyli trudności w liczeniu

Oceniamy przede wszystkim tok rozumowania, a nie techniczną stronę liczenia. Uczeń ma, bowiem skłonność do przestawiania kolejności cyfr w liczbie i przez to jej zapis jest błędny. Zły wynik końcowy wcale nie świadczy o tym, że dziecko nie rozumie zagadnienia. Dostosowanie wymagań będzie, więc dotyczyło tylko formy sprawdzenia wiedzy poprzez koncentrację na prześledzeniu toku rozumowania w danym zadaniu i jeśli jest on poprawny -wystawienie uczniowi oceny pozytywnej.

- Dysgrafia, czyli brzydkie, nieczytelne pismo

Dostosowanie wymagań będzie dotyczyło formy sprawdzania wiedzy, a nie treści. Wymagania merytoryczne, co do oceny pracy pisemnej powinny być ogólne, takie same, jak dla innych uczniów, natomiast sprawdzenie pracy może być niekonwencjonalne. Np., jeśli nauczyciel nie może przeczytać pracy ucznia, może go poprosić, aby uczynił to sam lub przepytać ustnie z tego zakresu materiału. Może też skłaniać ucznia do pisania drukowanymi literami lub na komputerze. Nie oceniamy czytelności rysunków, estetyki wykonanych konstrukcji geometrycznych, a jedynie ich poprawność.

- Dysleksja, czyli trudności w czytaniu przekładające się niekiedy także na problemy ze zrozumieniem treści

Dostosowanie wymagań w zakresie formy:

- krótkie i proste polecenia, czytanie polecenia zadania na głos, objaśnianie dłuższych poleceń.

- uwzględniać trudności z zapamiętywaniem nazw, nazwisk, dat

- unikanie pisania przez ucznia na tablicy podczas lekcji

- w czasie odpowiedzi ustnych dyskretnie wspomagać, dawać więcej czasu na przypomnienie, wydobyć z pamięci nazw, terminów, dyskretnie naprowadzać

- częściej powtarzać i utrzymywać materiał

- podczas uczenia stosować techniki skojarzeniowe ułatwiające zapamiętywanie

- wprowadzać w nauczaniu metody aktywne, angażujące jak najwięcej zmysłów (ruch, dotyk, wzrok, słuch), używać wielu pomocy dydaktycznych, urozmaicać proces nauczania

- różnicować formy sprawdzania wiadomości i umiejętności tak, by ograniczyć ocenianie na podstawie pisemnych odpowiedzi ucznia

- przeprowadzać sprawdziany ustne z ławki, niekiedy nawet odpytywać indywidualnie

- stosowanie stałego wzmocnienia pozytywnego, częste dowartościowanie i motywowanie

- Dysortografia, czyli występowanie błędów ortograficznych

- wdrażanie do samokontroli i czujności ortograficznej

- poprawianie błędów w pisowni

- zezwolenie na wykonanie prac domowych ucznia na komputerze